

Svar på justitieministeriets frågeformulär om nationalspråksstrategin

VD/5483/00.02.03.00/2020

Tidsfristen för att svara på Justitieministeriets enkät för beredningen av den nya nationalspråksstrategin löper ut den 30.6.2020, vilket är orsaken till att Vanda stads påverkansorgan Svenska kommittén arbetar fram ett svar på enkäten genom ett e-postmöte den 9-16.6.2020 kl. 10:00 eller tills alla ordinarie ledamöter kommenterat enkätsvaren som ordförande, direktören och koordinatör för svenskspråkiga servicen arbetat fram. Samma arbetsgrupp som arbetat fram svarsförslagen skickar in kommitténs svar efter mötet den 16.6 via den elektroniska blanketten på adressen www.strategydialog.com.

Svenska kommittén 16.6.2020

Förslag av koordinatör för svenskspråkiga servicen:

Svenska kommittén beslutar att

- a) kommentera och godkänna förslaget på svar på frågeformuläret.

Beslut:

- a) Förslaget på svar på frågeformuläret justerades och godkändes.

Verkställighet: Svenskspråkiga servicen

Information:

Nicole Mattsson

Koordinator för svenskspråkiga servicen

fornamn.efternamn@vantaa.fi

+358 40 6145 967

Nationalspråksstrategins frågeformulär

Tidsfristen för att svara på Justitieministeriets enkät för beredningen av den nya nationalspråksstrategin löper ut den 30.6, vilket är orsaken till att Vanda stads påverkansorgan Svenska kommittén arbetar fram ett svar på enkäten genom ett e-postmöte den 9-16.6 kl. 10:00 eller tills alla ordinarie ledamöter kommenterat enkätsvaren som ordförande, direktören och koordinatören för svenskspråkiga servicen arbetat fram. Samma arbetsgrupp som arbetat fram svarsförslagen skickar sedan in kommitténs svar den 16.6 via den elektroniska blanketten på adressen www.strategydialog.com. Nedan finns såväl enkätens frågor som förslag på kommitténs svar. Svaren är markerade med gul textbakgrund. Vi ber Svenska kommitténs ledamöter att läsa och vid behov kommentera svaren samt följa de instruktioner som ges i frågorna. Trevlig läsning!

1. Vi behöver era idéer för att säkerställa att både svenska och finska kommer att användas långt in i framtiden!

Tvåspråkigheten i Finland är en rikedom för landet. Modersmålet är en grundläggande rättighet för var och en av oss. Modersmålet är en del av vår identitet och kultur. Modersmålet ger oss en känsla av trygghet. Alla ska ha möjlighet att delta i samhällsaktiviteter och ta del av offentliga tjänster på svenska och finska också i framtiden. Det ska finnas två levande nationalspråk i Finland även framöver.

Enligt regeringsprogrammet kommer en ny nationalspråksstrategi att utarbetas. Den ska trygga allas rätt att få service på nationalspråken och förbättra språkklimatet.

Redan innan coronaepidemin lamslog Finland fanns det planer på att genomföra en virtuell idéstorm kring nationalspråksstrategin. Nu när seminarier och höranden inte kan genomföras som planerat blir en idéstorm som den här ett ännu viktigare verktyg i strategiberedningen. Samtidigt som vi fokuserar på att avvärja ett omedelbart hot mot de människor och frågor som är viktigast för oss vill vi gärna tro att vi också har kunnat främja frågor som på andra sätt påverkar vårt liv i framtiden när vi återgår till en annorlunda vardag efter epidemin.

Finskan och svenskan står inför olika utmaningar. Den största utmaningen för finskan är att språkets användningsområde har krympt. För dem som är svenskspråkiga finns de främsta utmaningarna i vardagslivet, där möjligheterna att få service på sitt eget språk varierar. Coronaepidemin har också tydligt visat hur viktigt det är att få information på sitt eget språk, så att man kan värna om sin hälsa och skydda sina närstående. Det ger trygghet att kunna gå i skola på sitt modersmål och tala sitt känslospråk när man är sjuk. Genom att tillgodose de språkliga rättigheterna främjar vi i slutändan människors grundläggande rättigheter. På vilket sätt? Här behöver vi era tankar och synpunkter!

Vänligen
Anna-Maja Henriksson
Justitieminister

2. Några bakgrundsuppgifter

Alla svar är anonyma. Bakgrundsuppgifterna hjälper oss att bättre kunna tolka resultatet.

I vilken roll deltar du? Svenska kommittén, politiskt påverkningsorgan i Vanda

Din huvudsakliga verksamhetsregion Vanda, huvudstadsregionen

Ålder [lämnas blankt]

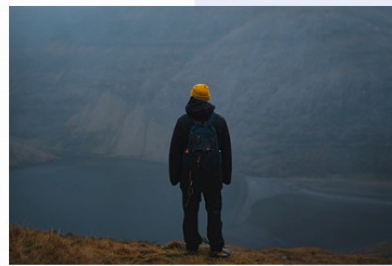
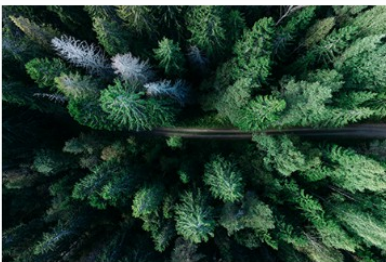
Kön [lämnas blankt]

3. Hur ser den bästa möjliga framtiden ut?

Vi börjar med lite uppvärmning. Fundera på vad som ska ha hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga. Välj den bild som bäst stämmer överens med dina tankar.

Hur ser den bästa möjliga framtiden ut?

Vi börjar med lite uppvärmning. Fundera på vad som ska ha hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga. Välj den bild som bäst stämmer överens med dina tankar.

Båten (längst ner till vänster): Vi är alla i samma båt, oberoende av språk.

4. Vad ska ha hänt för att den bästa möjliga framtiden ska bli verklighet?

Låt oss blicka lite framåt. Vad ska ha förändrats eller hänt för att den ställning som nationalspråken i Finland har år 2030 ska vara den bästa möjliga, i och med att arbetet med språkstrategin har slutförts? Kom med idéer som vi kan använda när vi ska utarbeta språkstrategin!

Det borde vara tydligt i lagen vad som krävs angående nationalspråkens ställning i en tvåspråkig stad. Vilka skyldigheter och rättigheter har staden kontra invånarna? Lagen borde trygga att det finns förutsättningar för att klara sig på svenska.

Vid beredande av lagstiftningen med tanke på social- och hälsovårdsreformen är det viktigt att den svenskspråkiga servicen beaktas inom t.ex. det nya landskapet Vanda-Kervo.

Det borde finnas flera svenskspråkiga utbildningsplatser till kritiska yrkeskategorier som t.ex. sjukvårdspersonal, personal inom skolan och småbarnspedagogik.

Det borde tydligt komma fram att integrering är möjlig på svenska och att det informeras åt nyinflyttade, även i kommuner där svenskan är i minoritet.

Förutsättningarna för att kunna använda sitt modersmål svenska är väl tryggade i lagstiftningen. Problemet är att den lagstadgade rätten att använda svenska ofta blir en död bokstav, då möjligheten att använda svenska inte i praktiken förverkligas. Tröskeln för finskspråkiga att använda svenska blir väldigt hög och det slutar ofta med att den svenskspråkige byter om till finska. Det som behöver förändras är attityderna. Vi svenskspråkiga behöver kunna godkänna att de som ger service på svenska inte alltid talar perfekt svenska. Vi behöver stimulera de finstalande att använda svenska även om det känns svårt i början. Svenska är förhoppningsfullt i framtiden inte bara en död bokstav, utan ett levande språk i samhället.

5. Vad är viktigast

Välj vilka 3 av följande 20 förslag som är viktigast för dig genom att lägga ett X framför påståendet.

- Hälso- och socialsektorn (tillräckliga kvalitativa tjänster på båda språken).
- Framtiden och mediernas roll (mera positiv inställning till

svenskan, sluta använda ord som "tvångssvenska").

- Fler neutrala språk (engelska bör uppmuntras i offentliga miljöer).
- Får man tala finska i svenskspråkiga kulturella sammanhang? (att välkomna finskatalade på svenskspråkiga kurser och aktiviteter).
- Satsa stort. Nå ut över språkgränserna.
- ☒ Nationalspråken ska fungera inom alla områden (vi borde fortsätta göra vetenskap, kultur och affärer på finska och svenska, inte bara engelska).
- Språkbud på fritiden (öka vänskap mellan finsk- och svenskspråkiga barn t.ex. genom språkblandade lekgrupper på fritiden).
- Alla sociala tjänster och vårdtjänster finns tillgängliga på ditt eget modersmål.
- ☒ Språkstrategin ska vara sporrande (fördelarna av ett tvåspråkigt land ska lyftas bättre fram).
- Nationalspråkens ställning (nationalspråken borde vara jämställda och att föredra framom engelska då det gäller att namnge projekt, företag etc.)
- ☒ Trygghet att fördomsfritt få använda sitt eget modersmål.
- Attitydsändring (inse mervärdet med det svenska språket som en av de två nationalspråken)
- Språkundervisning i skolor är mycket viktigt (att säkerställa goda modersmålsförmågor och använda goda motivationsfaktorer).
- Vi måste bli toleranta.
- Digitaliseringen ska vara ett hjälpmedel.
- Internationellt samarbete och Norden (större exponering mot de andra nordiska språken bl.a. genom kampanjer).
- Fler tvåspråkiga litteraturfestivaler ute i landet [på landsbygden], inte bara i Svenskfinland (gör dem även virtuellt tillgängliga).
- Interna utbytesprogram (gemensamma utbytesprogram för svensk- och finskspråkiga gymnasie- och universitetsstuderanden).
- Vi måste bli solidariska mot varandra och naturen.
- Påbörja språkundervisningen i skolan tidigare.

6. Hur åstadkommer vi förändring?

Du anser att de här [ovan valda] idéerna är viktigast. Vad ska göras för att vi ska få en förändring till stånd? Vem ska göra det? Motivera dina val.

[Motivera dina val]

Staden måste i alla sammanhang börja använda både finska och svenska parallellt både i text och muntligt, så att alla ser och hör båda språken - blir en självklarhet att Vanda är en tvåspråkig stad! Svenska går bra att använda och det behöver inte vara perfekt. Bara alla förstår varandra. Man kunde t.ex. ställa upp skyltar vid stadens kundservice: "Tala gärna svenska".

7. Ordet är fritt

Slutligen ber vi dig skriva ner dina egna tankar fritt ur hjärtat. De kan hjälpa till att sätta fart på arbetet med nationalspråksstrategin. Vad är viktigast i detta arbete utöver det som diskuterats på de föregående sidorna? Vilka förväntningar har du på strategiarbetet?

Skriv 2-3 meningar som du vill att kommittén ska hälsa här under "Ordet är fritt".

Det är viktigt att svenska som språk är klart synligt. I samband med större projekt, såsom när nya byggnader uppförs hanteras skyltningen oftast väl. Men speciellt då det gäller temporär skyltning görs det ofta enbart på finska. Om de olika aktörerna som t.ex. staden hade en klar process med translatorer så kunde det i dessa IT-tider byggas upp en skyltningsbank, som kunde utnyttjas på kort varsel.